

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 14/22

Luxemburg, 25 januari 2022

Arrest in zaak C-181/20

VYSOČINA WIND

Het Hof verklaart richtlijn 2012/19 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur gedeeltelijk ongeldig, voor zover deze richtlijn de producenten van fotovoltaïsche panelen verplicht om de kosten van het beheer van afvalstoffen afkomstig van die panelen te financieren wanneer deze voor de inwerkingtreding van deze richtlijn in de handel zijn gebracht

Deze richtlijn verzet zich voorts tegen een nationale wettelijke regeling die de financiering van deze kosten ten laste legt van de gebruikers van fotovoltaïsche panelen die na de datum van inwerkingtreding van de richtlijn op de markt zijn gebracht

Vysočina Wind is een Tsjechische onderneming die een zonne-energiecentrale exploiteert met fotovoltaïsche panelen die na 13 augustus 2005 in de handel zijn gebracht.

Overeenkomstig de verplichting van de Tsjechische afvalstoffenwet nr. 185/2001 (hierna: „afvalstoffenwet”)¹ heeft deze onderneming bijgedragen aan de financiering van de kosten van het beheer van afvalstoffen die afkomstig zijn van fotovoltaïsche panelen, en heeft zij in de loop van de jaren 2015 en 2016 uit dien hoofde bijdragen betaald.

Vysočina Wind was echter van mening dat deze bijdrageverplichting voortvloeide uit een onjuiste omzetting van richtlijn 2012/19 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA)² en dat de betaling van die bijdragen schade opleverde. Zij heeft dan ook bij de Tsjechische rechterlijke instanties een schadevordering tegen de Tsjechische Republiek ingesteld. Zij voerde aan dat de bepaling van de afvalstoffenwet die de gebruikers van fotovoltaïsche panelen een bijdrageverplichting oplegt, in strijd is met artikel 13, lid 1, van de richtlijn betreffende AEEA, dat de producent van de elektrische en elektronische apparatuur, en niet de gebruiker ervan, belast met de financiering van de kosten van het beheer van afvalstoffen afkomstig van fotovoltaïsche panelen die na 13 augustus 2005 in de handel zijn gebracht.

De door Vysočina Wind ingestelde vordering is zowel in eerste aanleg als in hoger beroep toegewezen. Daarop heeft de Tsjechische Republiek cassatieberoep ingesteld bij de Nejvyšší soud (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Tsjechië).

Deze laatste rechter heeft het Hof om een prejudiciële beslissing verzocht. De Grote kamer doet thans uitspraak over de uitlegging en de geldigheid van artikel 13, lid 1, van de richtlijn betreffende AEEA. Het preciseert tevens onder welke voorwaarden een lidstaat aansprakelijk kan worden gesteld wegens schending van het Unierecht in het kader van de omzetting van een richtlijn in nationaal recht.

Beoordeling door het Hof

In de eerste plaats bevestigt het Hof op basis van een letterlijke uitlegging van de richtlijn betreffende AEEA dat **fotovoltaïsche panelen elektrische en elektronische apparatuur** in de zin van deze richtlijn zijn. Bijgevolg moet overeenkomstig artikel 13, lid 1, van deze richtlijn de

¹ §37p van de zákon č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (wet nr. 185/2001 betreffende afvalstoffen en tot wijziging van bepaalde andere wetten).

² Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) (PB 2012, L 197, blz. 38); hierna: „richtlijn betreffende AEEA”.

financiering van de kosten van het beheer van afvalstoffen afkomstig van fotovoltaïsche panelen die vanaf 13 augustus 2012 – de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn – in de handel zijn gebracht, ten laste vallen van de producenten van die panelen en niet, zoals in de Tsjechische wetgeving is bepaald, van de gebruikers ervan.

In de tweede plaats onderzoekt het Hof de geldigheid van artikel 13, lid 1, van de richtlijn betreffende AEEA, voor zover deze bepaling van toepassing is op fotovoltaïsche panelen die na 13 augustus 2005 en voor de inwerkingtreding van deze richtlijn in de handel zijn gebracht.

In dit verband herinnert het Hof er allereerst aan dat het rechtszekerheidsbeginsel zich weliswaar ertegen verzet dat een nieuwe rechtsregel wordt toegepast op een situatie die voor de inwerkingtreding ervan is ontstaan, maar dat uit de rechtspraak van het Hof ook volgt dat een nieuwe rechtsregel onmiddellijk van toepassing is op de toekomstige gevolgen van een onder de oude regeling ontstane situatie en op nieuwe rechtssituaties.

Het Hof gaat dus na of de toepassing van de rechtsregel van artikel 13, lid 1, van de richtlijn betreffende AEEA – volgens welke de producenten, en niet de gebruikers, moeten voorzien in de financiering van de kosten van het beheer van afvalstoffen afkomstig van fotovoltaïsche panelen die na 13 augustus 2005 in de handel zijn gebracht wanneer deze panelen vanaf de datum van inwerkingtreding van de richtlijn tot afvalstoffen zijn of zullen worden gereduceerd – een nadelige invloed kan hebben op een situatie die voor de inwerkingtreding van die richtlijn is ontstaan, dan wel of die toepassing ertoe strekt de toekomstige gevolgen te regelen van een situatie die voor de inwerkingtreding van die richtlijn is ontstaan.

Aangezien de Unierechtelijke regeling die van toepassing was vóór de vaststelling van de richtlijn betreffende AEEA de lidstaten de keuze liet om de kosten van het beheer van afvalstoffen afkomstig van fotovoltaïsche panelen hetzij door de huidige of de vorige houder van de afvalstoffen, hetzij door de producent of de distributeur van fotovoltaïsche panelen te laten dragen, **heeft de richtlijn betreffende AEEA gevolgen gehad voor situaties die waren ontstaan voor de inwerkingtreding van die richtlijn** in de lidstaten die ervoor hadden gekozen om deze kosten ten laste te leggen van de gebruikers van fotovoltaïsche panelen en niet van de producenten ervan, zoals het geval was in Tsjechië.

In dit verband preciseert het Hof dat een nieuwe rechtsregel die van toepassing is op eerder ontstane situaties niet kan worden geacht in overeenstemming te zijn met het beginsel dat rechtshandelingen geen terugwerkende kracht hebben, voor zover deze regel achteraf en op onvoorzienbare wijze de verdeling wijzigt van kosten waarvan het ontstaan niet meer kan worden vermeden. In het onderhavige geval konden **de producenten van fotovoltaïsche panelen bij het ontwerpen van de panelen niet voorzien dat zij nadien de kosten voor het beheer van de afvalstoffen van deze panelen zouden moeten financieren.**

Gelet op een en ander verklaart het Hof **artikel 13, lid 1, van de richtlijn betreffende AEEA ongeldig, voor zover die bepaling de producenten verplicht om de kosten te financieren van het beheer van afvalstoffen die afkomstig zijn van fotovoltaïsche panelen die tussen 13 augustus 2005 en 13 augustus 2012 in de handel zijn gebracht.**

In de derde plaats bevestigt het Hof dat het feit dat Tsjechië meer dan een maand voor de vaststelling van de richtlijn betreffende AEEA een bepaling in de afvalstoffenwet heeft ingevoegd die gebruikers van fotovoltaïsche panelen een bijdrageverplichting oplegt die in strijd is met deze richtlijn, op zich geen schending van het Unierecht oplevert, aangezien de verwezenlijking van het door deze richtlijn voorgeschreven resultaat niet kan worden geacht ernstig in gevaar te zijn gebracht voordat deze richtlijn deel uitmaakte van de rechtsorde van de Unie.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof.

Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170